

REKENHOF

**Het gebruik van de
belastingaangiften bij de
taxatie van derden**

*Verslag van het Rekenhof aan de Kamer van
Volksvertegenwoordigers*

Brussel, maart 2004

REKENHOF

Het gebruik van de belastingaangiften bij de taxatie van derden

*Verslag van het Rekenhof aan de Kamer van
Volksvertegenwoordigers.*

Het Rekenhof heeft onderzocht wat de belastingadministraties, voor de taxatie van een belastingplichtige in de personenbelasting, doen met de informatie die hen wordt bezorgd naar aanleiding van het onderzoek en de controle van de aangiften van de andere belastingplichtigen.

Opdat een financiële stroom, die een belastingplichtige in zijn dossier als aftrek van zijn inkomsten vermeldt, zou bijdragen tot de juiste taxatie van de belastingplichtigen die deze inkomsten hebben genoten, gebruiken de belastingadministraties fiches „controlemaatregelen” voor het doorsturen van de nodige gegevens tussen taxatiediensten. Die fiches moeten onder andere worden gemaakt als er onderhoudsuitkeringen worden gestort, huurgelden worden betaald, enz.

In 2002 werd een controle uitgevoerd van een beperkt aantal dossiers gespreid over verschillende taxatiediensten. Deze controle heeft aangetoond dat slechts 26% van de fiches – die relevant waren omdat de belastingplichtigen sommen van hun inkomsten hadden afgetrokken– werden opgesteld. Nagenoeg de helft van de fiches waarvoor werd vermeld dat ze waren doorgestuurd naar de taxatiedienst van de derde-belastingplichtige, kwam daarenboven niet voor in het dossier van die derde-belastingplichtige. Tot slot werd nagenoeg 18% van de fiches die in het dossier voorkwamen, niet door de taxatiedienst gebruikt bij de controle van de belastingaangifte. In totaal werd voor de onderzochte dossiers slechts ongeveer 10% van de informatie die nuttig was voor de belasting van een derde, effectief in aanmerking genomen, hoewel daarvoor fiches waren opgesteld en doorgestuurd zoals het hoort.

De analyse van de procedure die de administratie heeft vastgelegd voor het opmaken, verzenden en in aanmerking nemen van de fiches „controlemaatregelen”, brengt tekortkomingen aan het licht die de effectieve en vlotte aanwending van de informatie die in de aangiften van de belastingplichtigen voorkomt, in de weg staan. Zo definiëren de instructies niet voor welke financiële stromen (en vanaf welke drempelbedragen) een fiche moet worden opgemaakt. Er is bovendien nergens bepaald dat er lijsten moeten worden opgesteld van de fiches die werden opgemaakt, overgezonden, ontvangen en werkelijk gebruikt. Tot slot is voor deze materie niet expliciet voorzien in enige bijzondere hiërarchische controle en heeft het hoofdbestuur geen operationele doelstellingen vastgelegd.

Deze slechte informatiedoorstroming leidt tot een verlies aan belastingontvangsten, daar de inkomsten die tot een vermindering hebben geleid bij bepaalde belastingplichtigen niet noodzakelijk werden aangegeven door de belastingplichtigen die deze inkomsten hebben genoten. In de onderzochte dossiers, had slechts 81% van de belastingplichtigen spontaan de inkomsten aangegeven waarvoor een fiche was gemaakt.

De audit heeft eveneens aan het licht gebracht dat de kwaliteit van het uitgevoerde werk sterk varieert van dienst tot dienst en van de ene taxatieambtenaar tot de andere, wat de eenvormige behandeling van de belastingplichtigen in het gedrang brengt.

De huidige hervorming van de belastingadministraties houdt inzonderheid in dat per belastingplichtige één elektronisch fiscaal dossier wordt gecreëerd, waarin alle informatie wordt opgeslagen die over de belastingplichtige wordt verzameld. Dat systeem moet de veiligheid en de snelheid van de verzending van de informatie verbeteren en een hiërarchische controle en sturing van de procedure

vergemakkelijken. De administratie plant de invoering ervan echter slechts binnen vijf tot zeven jaar.

Het Rekenhof is van oordeel dat de effectieve invoering van dat elektronisch fiscaal dossier als een prioriteit moet worden beschouwd. Inmiddels stelt het voor, rekening houdend met de vastgestelde tekortkomingen, de instructies aan de taxatiediensten te herzien en in het bijzonder een inventaris op te stellen van de inlichtingen die aanleiding moeten geven tot het maken van fiches „controlemaatregelen”. Indien nodig, moet daarbij een drempelbedrag worden vastgesteld waaronder geen fiche hoeft te worden opgesteld. Daarnaast moeten de taxatiediensten lijsten bijhouden waarin ze vermelden welke fiches ze hebben opgesteld, verzonden, ontvangen en in aanmerking genomen.

Inhoud

Inleiding	5
0.1 Algemene context	5
0.2 Verloop van de audit	6
Hoofdstuk 1	
De administratieve procedure	8
1.1 De door de administratie ingevoerde procedure	8
1.2 Evaluatie van de administratieve procedure	9
Hoofdstuk 2	
Praktische werkwijze van de administratie	12
2.1 Opstellen van de fiches	12
2.2 Overzenden en ontvangen van de fiches	13
2.3 Gebruik van de fiches	13
Hoofdstuk 3	
Aanbevelingen	15
3.1 Sturing en supervisie	15
3.2 Elektronisch fiscaal dossier	16
3.3 Perspectieven	18
Bijlage	
Antwoord van de minister	19

Inleiding

0.1 Algemene context

- 1 Deze audit past binnen de opdracht die aan het Rekenhof is toegewezen inzake het algemeen toezicht op de verrichtingen met betrekking tot de vaststelling en de invordering van de door de Staat verkregen rechten¹. De audit peilt naar het gebruik dat de administratie, voor het belasten van een belastingplichtige binnen de inkomstenbelasting, maakt van de informatie die zij verzamelt naar aanleiding van het onderzoek en de controle van de aangiften van de andere belastingplichtigen.
- 2 De belastbare grondslag van iemand die onderworpen is aan de personen- en de vennootschapsbelasting (PB & VenB.) is het resultaat van financiële stromen tussen economische actoren gedurende een bepaalde tijdsperiode. Om die fiscale toestand te kunnen bepalen, moet de administratie betrouwbare informatie kunnen verzamelen over de realiteit, de aard en het bedrag van die stromen.
- 3 In het huidige stelsel vormt de belastingaangifte die de belastingplichtigen jaarlijks moeten invullen de basisbron van informatie. De meest efficiënte methode om de juistheid van die informatie te controleren is ze te vergelijken met de informatie die de economische partner van de belastingplichtige in zijn eigen aangifte heeft meegedeeld. Aangezien de inkomsten van de ene belastingplichtige – meestal – gelijk zijn aan de fiscaal aftrekbare lasten van een andere belastingplichtige, heeft die laatste er alle belang bij het juiste bedrag van de betaalde sommen aan te geven.
- 4 In bepaalde gevallen verplichten procedures die de belastingadministratie vastgesteld heeft, de schuldenaars van inkomsten nuttige informatie voor te leggen. Zo moet de werkgever voor ieder loon dat hij uitbetaalt fiches bezorgen aan het taxatiekantoor van de loontrekkende, zoniet kan hij die omvangrijke beroepskosten niet aftrekken. Die fiches, die in zijn dossier worden geklasseerd, vormen het essentiële vergelijkingspunt met de informatie uit de belastingaangifte. Dergelijke fiches die de belastingplichtigen opstellen en die passeren via een documentatiecentrum zijn in de audit niet onderzocht. Het gaat, onder meer, over de fiches 281.10, 281.20 tot 281.50.
- 5 Voor sommige soorten inkomsten bestaat er echter geen procedure van die aard. Voor die gevallen heeft de administratie een interne procedure uitgewerkt voor de overzending van de informatie die over een andere belastingplichtige is verzameld in zijn aangifte of naar aanleiding van een beheerscontrole of van een grondige controle. De procedure is gebaseerd op de overzending van interne formulieren die men fiches „controlemaatregelen” noemt. Enkel de fiches die de taxatiediensten opstellen om aan een andere taxatiedienst de informatie mee te delen waarover zij zelf beschikken, worden in het raam van deze audit bestudeerd.
- 6 De volgende drie fases zijn onderzocht:
 - De aanmaak van de fiches „controlemaatregelen”. Worden de fiches opgesteld? Gebeurt dat snel (onmiddellijk na ontvangst van de aangiften) en correct?

¹ Artikel 180 van de Gecoördineerde Grondwet.

- Hun verzending aan de bevoegde belastingdiensten. Worden de fiches aan de bevoegde belastingdiensten doorgezonden? Gaan er geen informatie of fiches verloren?
- Het gebruik van de inlichtingen uit de fiches „controlemaatregelen” op het ogenblik van de controle van de aangiften. Is de doorgezonden informatie nuttig, relevant en bruikbaar voor de taxatiedienst die ze ontvangt? Worden de inlichtingen gebruikt en benut door de taxatiedienst?

0.2 Verloop van de audit

0.2.1 Voorafgaand onderzoek

- 7 Tijdens het voorafgaand onderzoek werden twee controlekantoren bezocht. Bedoeling hiervan was de eerste elementen te verzamelen om de informatie-uitwisseling tussen de controlediensten te kunnen beoordelen. Bij die gelegenheid vond een onderhoud plaats met de eerstaanwezend inspecteur en met de beheerder van het secretariaat van het controlebureau (de „kardex”).
- 8 Op 21 augustus 2002 heeft het Rekenhof bij de minister een audit van de controlemaatregelen bij de taxatie van derden aangekondigd.

0.2.2 Terreinonderzoek

- 9 Tijdens het terreinonderzoek werden tien taxatiediensten bezocht om te bestuderen hoe het huidige systeem voor het verzenden van de informatie afkomstig uit de belastingdossiers, in de praktijk werkt. Met de eerstaanwezend inspecteur werd eveneens gediscussieerd over het beheer en het gebruik van de fiches.

De tien taxatiediensten waren verspreid over de drie gewesten² en in alle tien de diensten werden de dossiers op aselechte wijze uitgekozen voor het verifiëren van de eerste fase van de doeltaken, m.n. het opstellen van de fiches waar dat verplicht was.

De volgende concrete controles werden uitgevoerd:

- Vier taxatiediensten voor de personenbelasting

Voor de loontrekkenden die opteren voor het wettelijk forfait, werden telkens 20 dossiers onderzocht waarin een onderhoudsuitkering werd afgetrokken om te zien of er wel degelijk een fiche was opgesteld.

Voor de loontrekkenden die opteren voor de werkelijke beroepskosten³ en voor de zelfstandigen⁴, werden 2% van de in de dienst behandelde dossiers onderzocht om te controleren of er fiches waren opgesteld.

² Door hun marginale rol werden de taxatiediensten voor de niet-verblijfhouders niet gecontroleerd.

³ Voor de dossiers loontrekkenden werkelijke beroepskosten (D1-D2), werden de laatste twee aangiften onderzocht om over een volledige cyclus te beschikken. Voor die dossiers wordt immers alternerend om de twee jaar een beheerscontrole of een inordestelling uitgevoerd.

⁴ Aangezien de controle maar betrekking had op een percentage van de dossiers van de dienst, werd voor de taxatiekantoren natuurlijke personen (zelfstandigen) en vennootschappen gewerkt aan de hand van de aangiften van de laatste drie jaar (namelijk de aanslagjaren 2001, 2000 en 1999; inkomsten van respectievelijk de jaren 2000, 1999 en 1998, zodat men een halve controlecyclus kon bestrijken (cyclus C1-C6, B1-B6)).

- Drie taxatiediensten voor de vennootschapsbelasting (2% van de dossiers van de dienst werd geverifieerd)
 - Drie taxatiediensten voor de rechtspersonenbelasting
- In elk van de bezochte diensten werd aan de hand van de door de taxatieambtenaar opgemaakte periodieke staten een twintigtal dossiers ingekeken die liepen over twee controleperiodes (aanslagjaren 2000 en 2001)⁵.
- 10 De *Handleiding Taxatie*⁶ bevat geen volledige lijst van de gegevens uit de belastingaangiften van de belastingplichtigen die naar de andere taxatiediensten zouden moeten worden doorgestuurd. Daarom werden de verschillende belastingaangiften snel doorlopen om een min of meer volledige lijst te kunnen opstellen van de inlichtingen die voor verzending in aanmerking komen.
 - 11 Bij het bezoek in de tien „taxatiecentra van oorsprong” werden ongeveer 400 belastingdossiers onderzocht. Dat leverde een lijst van 303 fiches op.
 - 12 In een tweede fase werd nagegaan of die fiches goed waren toegekomen en of er rekening mee werd gehouden bij het controleren van de aangifte door de „taxatiedienst van bestemming” Om redenen van doeltreffendheid werden slechts enkele diensten van bestemming bezocht; diensten die te verafgelegen of te geïsoleerd waren en diensten waar het aantal ogeschijnlijk ontvangen fiches klein was, werden niet bezocht⁷.

0.2.3 Tegensprekelijke fase

- 13 Het verslag van het auditoraat werd op 4 juli 2003 toegezonden aan de administratie voor het tegensprekelijk debat. Dat heeft plaatsgevonden op 9 september 2003 tussen de afgevaardigden van het Rekenhof en vertegenwoordigers van de Administratie van de Ondernemings- en Inkomensfiscaliteit (AOIF).
- 14 Het Rekenhof heeft daarop aan de Minister van Financiën op 26 november 2003 een verslag toegestuurd waarin het zijn opmerkingen en aanbevelingen alsook de reacties en beloftes van de administratie bondig samenvatte.
- 15 Op 14 januari 2004 heeft de Minister van Financiën het Rekenhof geantwoord dat hij niet zal nalaten erop toe te zien dat de administratie zo spoedig mogelijk de beloftes die ze had gedaan, zou nakomen, zowel wat de maatregelen op korte termijn als wat de invoering van één fiscaal dossier betreft.
- 16 Om de resultaten van de tegensprekelijke fase weer te geven, zijn de opmerkingen en verbintenissen van de administratie aan het verslag toegevoegd met een vermelding in de marge.

⁵ Hoewel de centra die gespecialiseerd zijn in de rechtspersonenbelasting (RPB) slechts een verwaarloosbaar deel van de fiscale dossiers vertegenwoordigen, heeft het bestaan van statistische staten die melding maken van de voorgelegde informatie met het oog op de taxatie van derden, toegelaten het werk meer specifiek aan te sturen op het aspect verzending en inaanmerkingneming door de dienst „van bestemming”, veeleer dan op de voorlegging van de informatie door de taxatieambtenaar. Zo werden 174 van de 303 geïnventariseerde fiches in de drie taxatiediensten RPB gerepertorieerd.

⁶ De *Handleiding Taxatie* bevat de instructies over bepaalde controletaken en andere diensten, over de controlemaatregelen en over het toezicht. Ze wordt opgesteld en bijgewerkt door de centrale administratie van Financiën. De *Handleiding* is uitsluitend bedoeld voor gebruik door de ambtenaren van de Administratie der Directe Belastingen

⁷ In die tweede fase werden 53 taxatiediensten bezocht (voornamelijk PB, maar ook RPB en VenB.) en werden 172 fiches van de 303 door de brondiensten opgestelde fiches gecontroleerd.

Hoofdstuk 1

De administratieve procedure

- 17 Het onderzoek van de normen die de administratie opgesteld heeft, laat toe hun relevantie te beoordelen in het licht van de nagestreefde doelstellingen. In het tweede hoofdstuk wordt de werkelijke toepassing van de normen gecontroleerd.

1.1 De door de administratie ingevoerde procedure

- 18 Onmiddellijk bij het begin van het onderdeel over de controlemaatregelen (waarin ook de belastingfiches 281 aan bod komen die afkomstig zijn van de schuldenaars van inkomsten), legt de *Handleiding Taxatie* het belang uit dat de administratie aan dit aspect van het controlewerk hecht⁸:

De documentatie bestaande uit fiches „controlemaatregelen”, leverancierslistings, enz. , heeft een zodanig belang op gebied van de verificatie van de aangiften dat het past er de grootste aandacht aan te schenken, om het even of het gaat om:

- *het opmaken van door de taxatiediensten aan te leggen fiches;*
 - *het klasseren en het aanwenden van bescheiden die hetzij, door de belastingplichtigen worden verstrekt met het oog op de taxatie van derden, hetzij worden aangelegd en toegezonden door andere diensten;*
 - *opsporingen met betrekking tot documentatie- of bezoldigingsfiches waaraan niet onmiddellijk een bestemming kan worden gegeven;*
 - *de interpretatie van inlichtingen die erop voorkomen⁹.*
- 19 In principe moeten de fiches onmiddellijk na ontvangst van de aangifte opgesteld worden aan de hand van de vermeldingen in de aangifte zelf of in de bijlagen. Bijgevolg kunnen de fiches, als ze worden toegezonden vanaf de eerste maanden van de controleperiode, in aanmerking worden genomen bij de taxatie in eerste graad van de overeenstemmende belastingplichtige. Er wordt onderstreept dat dat werk niet mag worden uitgesteld tot op het moment van de verificatie. Als bij de verificatie nieuwe elementen aan het licht komen, worden corrigerende of aanvullende fiches opgesteld.
- 20 Als er een fiche opgemaakt is, kan dat in het dossier op twee manieren worden opgespoord:
- de vermelding „f.g.” (voor „fiche gemaakt”) wordt aangebracht naast de gegevens waarvoor een fiche is opgemaakt (in de aangifte, de bijlagen of de antwoorden op de vragen om inlichtingen);
 - een duplicaat van de fiche (een kopie met carbonpapier) moet normaliter in het dossier worden bewaard.
- 21 De administratie heeft drie – voor de diensten van de Directe Belastingen interne – standaardfiches uitgewerkt voor de verzending van de taxatie-informatie:

⁸ De recentste bijwerkingen van dit deel van de *Handleiding* dateren van oktober 1994.

⁹ *Handleiding Taxatie*, n° 13/310.

- fiche 281.00 vermeldt de representatiekosten, de reiskosten, de interesten, de onderhoudsuitkeringen of andere vaststellingen zoals de inbrengen in geld;
 - fiche 281 H vermeldt de inlichtingen over de afsluiting of de terugbetaling van een niet-geregistreerde toegestane of aangegane lening (geen fiche als de schuldeiser een kredietinstelling of een openbare kredietinstelling is);
 - fiche 334 C vermeldt de inlichtingen inzake verhuring, erfpacht, opstal of andere gelijkaardige onroerende rechten¹⁰.
- 22 De fiches bevatten een aantal inlichtingen over de derde-belastingplichtige (naam, adres, beroep, nationaal nummer), over de bronbelastingplichtige en over de aard, het bedrag en de datum van de verrichting die aan de oorsprong ligt van de verzending van de informatie. De fiche moet gedateerd en ondertekend zijn en de dienst van bestemming afzonderlijk vermelden.
- 23 De *Handleiding* preciseert bovendien dat de inspecteur A¹¹ een bepaald aantal verificaties moet uitvoeren die een goede basis kunnen vormen voor het ramen van de performantie van de diensten op dit vlak:
- a) *bij wijze van steekproef nagaan, met navraag aan collega's, of de inlichtingsfiches die in de dossiers als gemaakt zijn vermeld, werkelijk werden opgesteld en verzonden;*
 - b) *onderzoeken of de ontvangen fiches geregeld in de aanslagdossiers worden geklasseerd en ernstig worden gebruikt;*
 - c) *nagaan of de fiches en de documentatie die andere taxatiediensten aangaan, zonder vertraging worden toegestuurd;*
 - d) *als richtlijnen geven:*
 - *geen inlichtingen mee te delen die weinig nut hebben;*
 - *de nuttige inlichtingen op te sporen die zouden moeten worden overgezonden – en tijdig – waar ze anders niet of slechts laattijdig worden overgezonden.*

1.2 Evaluatie van de administratieve procedure

- 24 Het deel van de *Handleiding Taxatie* over de controlemaatregelen komt enigszins verwarrend over omdat het hoofdstuk over de controlemaatregelen handelt over de fiches die afkomstig zijn van de belastingplichtigen, maar ook over die afkomstig van de interne diensten, over de buitenlandse belastingdiensten en over de inlichtingen over fraude die andere besturen hebben ontdekt.

Meer concreet wordt gewezen op de volgende zwakke punten die de vastgestelde normen in de verschillende stadia van de procedure vertonen.

¹⁰ Volledigheidshalve wordt vermeld dat er een fiche 334 D bestaat die de inlichtingen bevat over aankopen door verblijfhouders van in het buitenland gelegen onroerende goederen (*Handleiding Taxatie*, nr. 13/37000). Aangezien voor die fiche andere diensten dan die van de Directe Belastingen tussenbeide komen (ze komt trouwens ter sprake in een andere afdeling van de *Handleiding*), wordt ze hier buiten beschouwing gelaten.

¹¹ Een inspecteur A is een eerstaanwezend inspecteur die de leiding heeft over meerdere taxatiediensten.

1.2.1 Opstellen van de fiches

- 25 De instructies geven geen lijst die enigszins gedetailleerd is van de financiële stromen of van de sociaal-economische feiten waarvoor een fiche opgesteld moet worden¹²;
- ⇒ daaraan verbonden risico: een weinig ervaren en onvoldoende opgeleide taxatieambtenaar kan stelselmatig nalaten bepaalde gegevens die moeten worden meegedeeld, in aanmerking te nemen.
- 26 De *Handleiding* zegt niets over de informatie die binnen een zelfde dienst blijft (wanneer de derde-belastingplichtige en de belastingplichtige van oorsprong in hetzelfde kantoor worden gecontroleerd). Omdat er geen specificatie is, moet men ervan uitgaan dat de procedure identiek is;
- ⇒ daaraan verbonden risico: daar niets expliciet geregeld is, zou het kunnen dat niet-conforme handelingen worden uitgevoerd (bijv. een rechtstreekse verificatie in het dossier van de derde-belastingplichtige zonder dat er een fiche wordt aangemaakt en zonder dat er enig spoor achterblijft).
- 27 De taxatieambtenaar stelt geen statistiek op van de opgemaakte fiches¹³;
- ⇒ na hergroepering op diverse niveaus en zelfs tot in het hoofdbestuur zou een statistiek bijdragen tot een betere sturing van het systeem doordat hij abnormale praktijken zou identificeren en eventueel een standaardniveau van performantie zou bepalen.
- 28 De administratieve instructies vermelden geen bedrag – ook niet indicatief – waaronder het opmaken van een fiche vermeden moet worden¹⁴;
- ⇒ door het ontbreken van een drempelbedrag ontstaat het risico dat stappen worden ondernomen waarvan de verhouding kost/rendement hoog zou uitvallen.

1.2.2 Overzenden en ontvangen van de fiches

- 29 Er is niet voorgeschreven dat een inventaris wordt bijgehouden van de fiches die in de kantoren zijn opgesteld en die aan andere diensten zijn overgezonden¹⁵, noch van de ontvangen fiches;

¹² Het enige feit dat aanleiding geeft tot een bijzondere procedure zoals die in de *Handleiding* is vermeld, betreft *inlichtingen met betrekking tot inbrengen in geld door natuurlijke personen, blijkend uit de akten van oprichting of kapitaalverhoging van vennootschappen, die nuttig kunnen zijn bij de taxatie van die personen volgens tekenen en indicatiën* (*Handleiding Taxatie*, nr. 13/3202.1).

¹³ De taxatieambtenaren van de gespecialiseerde diensten voor de rechtspersonenbelasting doen dat echter wel: in hun periodieke staat is bepaald dat inlichtingen met het oog op de taxatie van derden worden ingeschreven.

¹⁴ De *Handleiding* bepaalt dat de inspecteur A dergelijke instructies moet geven. Men zou veeleer basisregels moeten opleggen die gelden voor alle controleurs, met dien verstande dat de diverse toezichtsambtenaren ze moeten kunnen aanpassen aan bijzondere situaties.

¹⁵ Wat de doorsturingsprocedure betreft, preciseert de *Handleiding* dat *van deze verzending geen ontvangstmelding dient te worden gevraagd, tenzij zulks wenselijk zou worden geacht gelet op de belangrijkheid of de bijzondere aard van de inlichtingen. In dat geval moet bij de toegezonden documentatie een inventaris in duplo worden gevoegd waarvan een exemplaar, gedateerd en ondertekend, aan de afzender wordt teruggezonden*. Ook hier zou het wenselijk zijn enigszins te preciseren in welke mate de verstrekte inlichtingen als belangrijk of van bijzondere aard kunnen worden beschouwd. Het is evenwel niet nodig ervoor te pleiten dat op ruime schaal met ontvangsbewijzen wordt gewerkt; een inventaris van de doorgestuurde en ontvangen fiches die up-to-date is, lijkt voldoende efficiënt. Het maken van vergelijkingen door steekproeven zoals de inspecteur A verondersteld wordt te doen, kan nuttig zijn om lokale scheeftrekkingen te corrigeren, maar laat niet toe lessen te trekken die nuttig zijn voor een globale heroriëntering van de controle.

- ⇒ daaraan verbonden risico: doordat er geen inventaris wordt gemaakt van de fiches vóór ze in de dossiers worden geklasseerd, loopt men het risico dat de ontvangen fiches vernietigd worden;
- ⇒ door het vergelijken van de inventarissen zou de administratie -- door steekproeven -- de doeltreffendheid en de snelheid van haar systeem voor doorsturing van fiches kunnen controleren; die inventaris zou bovendien (indien hij de meegedeelde bedragen of de aard van de doorgestuurde informatie zou vermelden) een nuttig instrument kunnen zijn voor de sturing van de procedure.

1.2.3 Benutten van de informatie

- 30 Net zo min als er een statistiek wordt bijgehouden over de aanmaak van de fiches, wordt er bijgehouden of de taxatieambtenaar van bestemming ze in aanmerking neemt;
- ⇒ daaraan verbonden risico: aangezien de taxatieambtenaar de inaanmerkingneming van die informatie niet kan valoriseren in een individuele periodieke staat, kan hij geneigd zijn met die informatie geen rekening te houden;
 - ⇒ door het ontbreken van statistieken kan de administratie niet beoordelen of de procedure voor het doorsturen van informatie een meerwaarde betekent; bij een evaluatie zou een onderscheid moeten worden gemaakt tussen de informatie die de derde-belastingplichtige spontaan en exact heeft aangegeven (en die dus niet meer dan een loutere bevestiging vormt) en de informatie die nieuwe gegevens aanreikt en die zo de enige is die meerwaarde oplevert.

1.2.4 Supervisie en sturing

- 31 Het is aangewezen na te gaan of de instructies die de inspecteur A ermee belastingen controlerichtlijnen uit te vaardigen, volstaan (cf. supra). Veeleer het hoofdbestuur zou moeten zorgen voor een minimaal normatief kader, zelfs al kan de inspecteur A -- naargelang van de bijzonderheden van zijn diensten of van de behandelde dossiers -- die algemene richtlijnen interpreteren of er gedeeltelijk van afwijken;
- ⇒ daaraan verbonden risico: een gebrek aan uniformiteit in de controles kan leiden tot een ongelijke behandeling van de belastingplichtigen.
- 32 Buiten de enkele controleaanwijzingen die de inspecteur A moet geven, is er geen enkele verificatieprocedure die de eerstaanwezende inspecteur of de hogere hiërarchische echelons (gewestelijke directie, hoofdbestuur) zouden moeten toepassen;
- ⇒ door het ontbreken van een beheerssysteem is het niet mogelijk de doeltreffendheid en de doelmatigheid van de procedure voor de overzending van interne fiscale informatie te evalueren.
- 33 In het algemeen wordt vastgesteld dat de administratie op dit vlak geen operationele doelstellingen heeft vastgesteld (in de vorm van een norm die kan worden herzien naargelang van de vastgestelde resultaten) op grond waarvan zij de bereikte performantie kan evalueren.

Hoofdstuk 2

Praktische werkwijze van de administratie

2.1 Opstellen van de fiches

- 34 Voor de gecontroleerde dossiers, stelt het Rekenhof vast dat, waar de fiscale dossiers aanleiding hadden kunnen geven tot het opstellen van fiches, dat slechts in 26% van de gevallen ook effectief is gebeurd. Voor de fiches die niet werden opgemaakt, bevatten de aanduidingen in het dossier nochtans in 72% van de gevallen de nodige gegevens over de identiteit van de begunstigde.

Zelfs voor de dossiers die diepgaander werden geverifieerd, bij een beheerscontrole of bij een grondige controle, werden er niet systematisch fiches opgemaakt.

- 35 Het percentage opgemaakte fiches verschilt evenwel tussen de diensten, en binnen een zelfde dienst zelfs tussen de ambtenaren. In sommige gecontroleerde diensten werd geen enkele fiche opgemaakt voor de dossiers die het voorwerp uitmaakten van een inordestelling.

Die verschillende manier van werken tussen de diensten kan tot een zekere ongelijke behandeling van de belastingplichtigen leiden. Zo werd in een dienst PB vastgesteld dat nagenoeg geen enkele fiche voor onderhoudsuitkeringen werd opgemaakt. Daarenboven werden de uitkeringen automatisch als aftrekpost aanvaard, terwijl de naam van de begunstigde van die uitkeringen nochtans niet in de aangifte was vermeld.

- 36 Een van de redenen die de diensthoofden aanvoeren als verklaring voor het ontbreken van fiches, is tijdsgebrek door de werkdruk en het tekort aan personeel. Daarenboven wordt het opmaken van fiches niet als een prioriteit beschouwd bij het onderzoek van een dossier. De bekommernis om het werkschema na te leven lijkt ertoe te leiden dat in heel wat dossiers het opmaken van fiches achterwege wordt gelaten.

- 37 Volgens de *Handleiding Taxatie* moeten de fiches worden opgemaakt zodra de aangifte is ontvangen, opdat die fiches gebruikt zouden kunnen worden bij de taxatie in eerste graad van de derde-belastingplichtige. Er wordt gespecificeerd dat dat werk niet mag worden uitgesteld tot bij de verificatie.

In de praktijk worden in alle bezochte diensten de fiches pas opgemaakt bij het onderzoek van het dossier en nooit bij de ontvangst ervan.

- 38 Met uitzondering van een dienst waar fiche nr. 281.00 (die een deel van de verschillende soorten te verstrekken inlichtingen vermeldt) is vervangen door een meer gedetailleerd document, beschikken de ambtenaren niet over een exhaustieve lijst van de te verstrekken inlichtingen of over een drempelbedrag van de inkomsten voor de derde-belastingplichtige waaronder het niet nodig is de informatie door te sturen.

- 39 De meeste gemaakte fiches hebben betrekking op onderhoudsuitkeringen en de huurgelden. Hoewel bepaalde onderzochte dossiers betrekking hadden op nieuwe vennootschappen, werd vastgesteld dat geen enkele fiche met betrekking tot de inbrengen in geld door een natuurlijke persoon werd opgemaakt.

2.2 Overzenden en ontvangen van de fiches

- 40 Bij de diensten van bestemming werd in de dossiers nagegaan of de fiches werden ontvangen en of de inlichtingen die ze bevatten wel degelijk werden gebruikt. Daarbij werd vastgesteld dat nagenoeg de helft van de fiches (49%) die voor de taxatiedienst van oorsprong als verzonden werden beschouwd, niet voorkwam in het dossier van de belastingplichtige van bestemming noch in zijn documentatiemap. De audit heeft niet toegelaten geval per geval uit te maken of de fiche verloren was gegaan bij de verzending, bij de verwerking ervan door de taxatiedienst van bestemming of niet door de dienst van oorsprong was overgezonden ondanks de in het dossier opgenomen vermeldingen.
- 41 De fiches worden op verschillende manieren overgezonden naargelang van de interne organisatie van de diensten. Ze worden verzonden via de huispost voor de diensten van bestemming die zich in hetzelfde administratief gebouw bevinden en via de gewone post voor de andere diensten. De verzending gebeurt rechtstreeks door de ambtenaar die met het dossier is belast of door de kardexverantwoordelijke en kan samen gebeuren met de versturing van andere documenten die bestemd zijn voor de taxatiedienst van bestemming. De termijnen voor de mededeling schommelen tussen één dag en drie maanden.
- 42 Bij ontvangst worden de fiches in het beste geval onmiddellijk geklasseerd in de documentatiemap van de belastingplichtige. Soms gebeurt die klassering pas als het aantal fiches voldoende groot is en in bepaalde diensten worden de fiches gestockeerd voor ze naar het archief gaan zonder ooit geraadpleegd te zijn.
- 43 Als men bij het klasseren van de fiche een fout of een vergetelheid in de overgezonden gegevens vaststelt, tracht de dienst van bestemming in de meeste gevallen aan de fiche een correcte bestemming te geven. Soms wordt ze echter aan de dienst van oorsprong teruggezonden of vernietigd zonder dat ze gebruikt zijn.
- 44 Bij de verzending noch bij de ontvangst van de fiches wordt een register bijgehouden.

2.3 Gebruik van de fiches

- 45 De dossiers waarvoor een fiche was opgesteld, zijn onderzocht vanuit twee vragen: werd de informatie die erin voorkomt, gebruikt? Werden de inlichtingen op de fiche spontaan door de belastingplichtige aangegeven?
- 46 Van de overgezonden fiches die in de dossiers van de betrokken belastingplichtigen¹⁶ voorkwamen, werd nagenoeg 18% niet door de taxatiedienst van bestemming gebruikt bij de controle van de belastingaangiften van die belastingplichtigen.
- 47 Voor 19% van de gecontroleerde fiches was het op de fiche vermelde bedrag van de genoten inkomst niet in de belastingaangifte van de belastingplichtige terug te vinden.

¹⁶ Er wordt aan herinnerd dat het hier ongeveer om één fiche op twee gaat, cf. supra.

- 48 Deze slechte informatiedoorstroming leidt tot een verlies aan belastingontvangsten, daar de inkomsten die aanleiding hebben gegeven tot een aftrek bij sommige belastingplichtigen niet noodzakelijkerwijze zijn aangegeven door de belastingplichtigen die deze inkomsten hebben genoten. De hierboven opgenomen resultaten zijn terzake niet extrapoleerbaar¹⁷.
- 49 Het hangt van de diensten af in hoeverre de fiches worden gebruikt. In de meeste diensten neemt de ambtenaar, wanneer hij de aangifte controleert, de erbij horende documentatie bij de hand. De documentatie omvat inzonderheid de fiches „controlemaatregelen” nr. 281.00 of 334 c, maar ook de fiches 281.10 tot 30 die werden overgezonden door de werkgevers, de lijsten Belcotax¹⁸, de lijsten 325.50 afkomstig van het documentatiecentrum, de eventuele bekendmakingen in het *Belgisch Staatsblad* naar aanleiding van de oprichting van een vennootschap of een kapitaalverhoging en alle nadere inlichtingen over de belastingplichtige.
- 50 Uit de audit blijkt dat bij de controle van de aangiften die het voorwerp van een inordestelling uitmaken, de documentatie geregeld niet geraadpleegd wordt en dat enkel het borderel aangemaakt wordt zonder dat het belastingdossier wordt onderzocht. De fiches die worden ontvangen na het onderzoek van de aangifte, in hoofdzaak voor de belastingplichtigen die op een meerjarenbasis worden onderzocht (m.n. de zelfstandigen en de vennootschappen), zullen daarenboven pas worden behandeld tijdens een later aanslagjaar. Een fiche die wordt ontvangen nadat op de aangifte een beheerscontrole of een grondige controle uitgevoerd werd, kan aldus nog twee jaar in de documentatiemap blijven zitten zonder dat ze gebruikt wordt.
- 51 In bepaalde diensten (hoofdzakelijk PB loontrekkenden met forfaitaire kosten) wordt daarentegen een zogeheten „tweede ronde” georganiseerd: de fiches die zijn ontvangen na de controle van de belastingaangifte, worden opnieuw in het dossier geklasseerd en er wordt daarbij nagegaan of de verstrekte inlichtingen wel door de belastingplichtige zijn aangegeven.
- 52 De inspecteur A heeft in geen enkele van de bezochte diensten een systematische controle uitgevoerd op het maken of het in aanmerking nemen van de fiches. Als er al fiches werden geverifieerd, is dat gebeurd in het kader van een meer globale verificatie van bepaalde dossiers.
- 53 Er bestaat daarenboven geen statistiek die de verhogingen van de belastbare grondslag vermeldt die voortvloeien uit de via de fiches „controlemaatregelen” verkregen inlichtingen.

¹⁷ Voor de dossiers die het Rekenhof geverifieerd heeft, zijn niettemin twee cijfermatige vaststellingen gedaan: a) doordat de taxatiedienst van bestemming de beschikbare fiches heeft benut, kon de belastbare grondslag worden gecorrigeerd ten belope van ongeveer 19.600 euro; b) een bedrag van nagenoeg 150.000 euro dat door de belastingplichtigen niet was aangegeven, werd daarentegen niet in aanmerking genomen voor het bepalen van de belastbare grondslag; dat kwam omdat inlichtingen die nochtans waren meegedeeld in de belastingaangifte van de belastingplichtigen die de vermindering hebben genoten, niet werden overgezonden of niet werden gebruikt.

¹⁸ De lijsten Belcotax zijn de afgedrukte fiches 281 die de werkgever op magneetband naar de AOIF stuurt.

Hoofdstuk 3

Aanbevelingen

- 54 Deze audit heeft belangrijke tekortkomingen aan het licht gebracht in het gebruik van de belastingaangiften bij de taxatie van derden.
- 55 Uit de onderzochte dossiers blijkt dat nauwelijks 26% van de fiches die kunnen worden gemaakt, ook effectief werd opgesteld en dat slechts de helft daarvan in het belastingdossier van de betrokken derde werd opgenomen. Zelfs als de fiche zich in het dossier bevond, werd ze slechts in 82% van de gevallen gebruikt. Dat betekent dat voor de onderzochte dossiers slechts 10% van de informatie die aanleiding kan geven tot het opstellen van een fiche „controlemaatregelen”, uiteindelijk gebruikt werd bij de taxatie van een derde-belastingplichtige.
- Die vaststellingen moeten echter worden genuanceerd. In de meeste onderzochte gevallen (81%) waren de door de taxatiedienst van oorsprong verstrekte inlichtingen spontaan door de belastingplichtige aangegeven.
- 56 Het Rekenhof is bijgevolg van oordeel dat de huidige werkwijze aangepast moet worden.

3.1 Sturing en supervisie

- 57 De personen die belast zijn met de verificatie van de dossiers moeten een inventaris krijgen van de inlichtingen uit het belastingdossier van de belastingplichtige die in aanmerking komen voor verzending aan de taxatiedienst van de derde-belastingplichtige. Ook moet een drempelbedrag worden vastgesteld waaronder geen inlichtingen moeten worden overgezonden.
- 58 Omdat er geen richtlijn van het hoofdbestuur aan de taxatiediensten bestaat¹⁹, kunnen die diensten op dit ogenblik in ruime mate autonoom beslissen welke inlichtingen overgezonden moeten worden en kunnen ze ook autonoom het drempelbedrag bepalen waarboven de informatie uit het fiscaal dossier op een fiche moet worden gezet. Het gevolg daarvan is dat er niet op eenvormige wijze wordt gecontroleerd en dat de richtlijnen onvoldoende worden nageleefd.
- 59 Er zouden ook diverse staten en inventarissen moeten worden opgesteld om op te volgen of fiches worden opgemaakt, verzonden, ontvangen en in aanmerking genomen bij de taxatie van de derde-belastingplichtige. Aan de hand van die instrumenten zouden de toezichtsambtenaren het uitgevoerde werk kunnen evalueren. Door de inventarissen met elkaar te vergelijken zouden zij eveneens kunnen nagaan of alle stukken ontvangen en in aanmerking genomen zijn. Vooraf zou het hoofdbestuur in een algemene richtlijn de hiërarchische meerderen van de taxatieambtenaren moeten verplichten een zeker aantal controles uit te voeren.

¹⁹ Zoals het Rekenhof al onderstreept heeft, onder meer in zijn verslagen *Fiscale aftrek van werkelijke beroepskosten* (februari 2001) en *De fiscale controle van de niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen rechtspersonen* (april 2003), is het onontbeerlijk dat de *Handleiding Taxatie* regelmatig geactualiseerd wordt op basis van de nieuwe technische noodwendigheden van de dienst.

De administratie bevestigt dat de regelmatige aanpassing van de richtlijnen voor de taxatiediensten inderdaad een noodzaak is waarvan de centrale diensten zich bewust zijn. Ze heeft daarom recent een oproep gedaan bij de ambtenaren van de buitendiensten met het oog op aanwerving van kandidaten. Sommigen van die kandidaten zullen worden ingezet voor de actualisering en/of de herwerking van de richtlijnen van de *Handleiding Taxatie*, waaronder de richtlijnen over de gegevens die nuttig zijn voor de taxatie van derden. Op die manier wil de administratie rekening houden met de aanbevelingen van het Rekenhof.

Commentaar van
de administratie

3.2 Elektronisch fiscaal dossier

- 60 Het huidige systeem van „papieren” fiches die moeten worden doorgestuurd van één dienst naar een andere is tijdrovend en traag. In zekere zin zullen sommige aanbevelingen uit het vorige punt over de systeemsturing, er niet toe bijdragen het systeem minder omslachtig en meer productief te maken, ook al zou het hierdoor aan doeltreffendheid winnen.
- 61 Het invoeren van één elektronisch fiscaal dossier voor elke belastingplichtige, waarin alle informatie over de belastingplichtige zou worden opgenomen, lijkt meer aangewezen. Dat dossier zou worden gevoed door alle gegevens uit de verschillende bestanden van de belastingadministratie te centraliseren en zou worden vervolledigd door elke taxatieambtenaar op basis van de bijkomende inlichtingen waarover hij beschikt.
- 62 Er bestaat al een aanzet van één elektronisch fiscaal dossier met de analytische fiche die, voor elke zelfstandige en vennootschap, een reeks inlichtingen verstrekt aan de persoon die die belastingplichtige moet controleren. Deze analytische fiche (waarvan de gegevens afkomstig zijn uit de informatie van de belastingadministratie) is in de eerste plaats bedoeld als hulpmiddel om de aangiften die zullen worden gecontroleerd, te selecteren²⁰.
- 63 De taxatiedienst zou, in plaats van een „papieren” fiche in te vullen, op de analytische fiche van de derde-belastingplichtige de informatie kunnen vermelden waarover hij beschikt. Tegelijkertijd zou de taxatieambtenaar bij de controle van de aangifte van een belastingplichtige diens fiche consulteren om na te gaan of de gegevens die hij in zijn aangifte heeft vermeld, volledig zijn.

Door dat systeem zou vermeden kunnen worden dat informatie verloren gaat bij de verzending van een „papieren” fiche (nagenoeg 50% van de gevallen in de gecontroleerde dossiers). Daarenboven zou de tijd nodig voor het klasseren van de fiches op het moment dat ze toekomen, op die manier vrijkomen om iets anders te doen. Tot slot zou het niet meer nodig zijn inventarissen van verzending en ontvangst op te stellen of een statistiek van de taxatieambtenaar op te maken die vermeldt dat een fiche is gemaakt of gebruikt.

²⁰ De analytische fiche vermeldt onder andere de volgende informatie naargelang van het type van belastingplichtigen (VenB, PB, RPB): de algemene inlichtingen over de belastingplichtige; de datum van de aanvang van de activiteit alsmede de NACE-code van zijn activiteit; de onroerende goederen die hij bezit; de eventuele voertuigen die op zijn naam zijn ingeschreven; de gegevens voor de laatste 3 jaren van sommige codes van de belastingaangifte; de eventuele vroegere verificaties van het dossier en in voorkomend geval, de eventuele verhoging en de aard ervan; bepaalde balansgegevens (omzet ...); bepaalde ratio's met het gemiddelde voor de provincie en het land, in verband met de ondernemingen uit dezelfde activiteitssector.

- 64 Om de controle van de onderhoudsuitkeringen te vergemakkelijken en de doeltreffendheid ervan te vergroten, zou het eveneens opportuun lijken via computer het bedrag dat de debiteur van de uitkeringen heeft betaald en afgetrokken en het bedrag dat de begunstigde ervan heeft aangegeven met elkaar te vergelijken.

Commentaar van
de administratie

De administratie onderstreept dat het concept van één dossier voor elke belastingplichtige, waarin alle toegelaten fiscale en niet-fiscale informatie over de belastingplichtige toegankelijk zal zijn, past in de algemene modernisering van de belastingadministratie en de geïntegreerde verwerking van de belasting. Er zijn budgetten voorhanden en de kwestie wordt door werkgroepen bestudeerd. Het enige dossier zal binnen vijf tot zeven jaar een essentieel werkinstrument worden, niet enkel voor het beheer van de belasting maar ook voor het beheer van de risico's.

De administratie is bovendien van plan de belastingaangiften bij ontvangst te scannen. Deze verrichting zal gepaard gaan met het invoeren van de gegevens die worden vermeld op de aangiften of de bijlagen. Onder die gegevens zal men met name de gegevens kunnen terugvinden die nuttig zijn voor de taxatie van derden.

Wanneer in een belastingaangifte onderhoudsgelden worden afgetrokken, zal bij de invoer van de gegevens over die onderhoudsuitkeringen een koppeling worden gemaakt met de gegevens van het dossier van de begunstigde.

De administratie preciseert dat de fiscale toestand van de belastingplichtige zal worden geregulariseerd op basis van de gegevens van zijn aangifte. Als er gegevens ontbreken, zal het systeem de verwerking van de aangifte onderbreken en zal de belastingplichtige zijn aangifte moeten vervolledigen. Dat zal bijvoorbeeld het geval zijn als de belastingplichtige nalaat de identiteit van de begunstigde van onderhoudsgelden mee te delen.

Als de aangifte volledig is (wat de te verstrekken informatie betreft), zal het systeem de fiscale toestand van de belastingplichtige regulariseren. De informatie over de afgetrokken onderhoudsuitkeringen zal rechtstreeks worden geïntegreerd in het éne dossier van de begunstigde van de onderhoudsuitkeringen, zonder dat de taxatieambtenaar die belast is met het fiscaal dossier van de debiteur van het onderhoudsgeld nog moet ingrijpen. Ze zal meteen ook in verband worden gebracht met de gegevens van het éne dossier van de begunstigde van de onderhoudsuitkeringen. Als de twee situaties niet overeenstemmen, zal dat aanleiding geven tot een onderzoek.

De geïntegreerde verwerking van de belasting (en het risicobeheer) heeft tot doel de menselijke interventie tot een minimum te beperken, met als logisch gevolg dat de informatie van het dossier „debiteur” automatisch ingevoerd wordt in het dossier „begunstigde”.

De administratie voegt eraan toe dat het éne dossier eveneens zal worden gevoed door gegevens buiten de aangifte.

Volgens de administratie is men bezig met de invoering van het centrale systeem voor het verspreiden van juridische gegevens, waaronder de gegevens uit de bijlagen van het Belgisch Staatsblad - en inzonderheid die over de volstortingen van kapitaal in de vennootschappen. Vanaf het jaar 2003 zal de informatie rechtstreeks via het intranet van Financiën worden overgezonden aan de betrokken taxatiediensten.

3.3 Perspectieven

- 65 Het Rekenhof is van oordeel dat de effectieve invoering van het elektronisch fiscaal dossier als een prioriteit moet worden beschouwd.
- 66 Gelet op de vastgestelde tekortkomingen, stelt het intussen voor de instructies aan de taxatiediensten te herzien. Het pleit ook sterk voor het opstellen van een inventaris van de inlichtingen die aanleiding moeten geven tot het maken van fiches „controlemaatregelen”. Er moet daarbij in voorkomend geval een drempelbedrag worden vastgesteld waaronder geen fiche moet worden opgesteld. Ook moeten de taxatiediensten worden verplicht lijsten bij te houden waarin wordt vermeld welke fiches zijn gemaakt, verzonden, ontvangen en gebruikt.

De administratie preciseert dat de invoering van het enige fiscaal dossier gepland is binnen vijf tot zeven jaar. Ze is van oordeel dat ze in de onmiddellijke toekomst geen andere maatregel kan overwegen dan de actualisering en/of de herwerking van de richtlijnen voor de taxatiediensten, en het opnieuw verscherpen van de waakzaamheid van de ambtenaren die zijn belast met het lokaal toezicht op de diensten.

Commentaar van
de administratie

- 7 Rekening houdend met de tamelijk lange termijn die noodzakelijk zal zijn om het beheer van de belastingaangiften volledig te automatiseren – en inzonderheid de overzending van de informatie die nuttig is voor de taxatie van derden – onderstreept het Rekenhof het belang van de maatregelen die in de onmiddellijke toekomst moeten worden genomen om de tekortkomingen die in zijn audit werden vastgesteld, te verhelpen.

Bijlage
Antwoord van de minister

VERTALING

Federale Overheidsdienst
Financiën
De Minister

1000 Brussel, 14-01-2004

De heer W. DUMAZY
Eerste Voorzitter van het Rekenhof
Regentschapsstraat, 2
1000 Brussel

Uw ref.:A5-2.092.449-L7

Onze ref.: CABFIN/FIS/CD/111.065

Mijnheer de Eerste Voorzitter,

Betreft: auditverslag over de aanwending van de belastingaangiften met het oog op de taxatie van derden.

Ik heb uw brief van 26 november 2003 samen met het bovenvermelde auditverslag goed ontvangen en aandachtig doorgenomen.

Ik heb ook kennis genomen van de opmerkingen en beloftes van de fiscale administratie waaraan het ontwerpverslag vooraf was voorgelegd.

Ik zal niet nalaten erop toe te zien dat de administratie zo spoedig mogelijk de beloftes die ze had gedaan, zou nakomen, zowel wat de op korte termijn te nemen maatregelen als wat de invoering van één fiscaal dossier betreft waarvan thans werk wordt gemaakt.

Met de meeste hoogachting.

D. REYNDERS

wettelijk depot	D/2004/1128/4
druk	N.V. PEETERS S.A.
adres	Rekenhof Regentschapsstraat, 2 B-1000 Brussel
tel	02-551 81 11
fax	02-551 86 22
Internetsite	http://www.rekenhof.be